

Szárazságtűrő növények Webinárium

Agroinform

Alternatív magok tisztítása, kezelése

Horváth Zoltán

2025.01.29.

Ki kell lépni a komfortzónából !

A gabona termesztés kisebb kockázatot jelent...

- Az egy jó évben a kukoricával megtermelt nyereséget nem lehet könnyen felülmúlni
- A szántóföldi gépesítés is ráállt a gabonára
- Az relatíve kisebb munkaerő igényvel bír
- A gabona ismerete már szinte csuklóból jön

Ömlesztett helyett zsákos áru

- Nagyobb érték, kisebb volumen
- Gondoskodni kell az elszeparált tárolásról
- Egy-egy nagy értékű berendezés, pl. a folyamatos üzemű terményszárító nem kihasználható
- De a meglévő jó minőségű telepi magkezelő technológia korlátozottan felhasználható
- Ismét felmerül a közös magtisztítás igénye, így ezt üzleti alapon működővé kell tenni

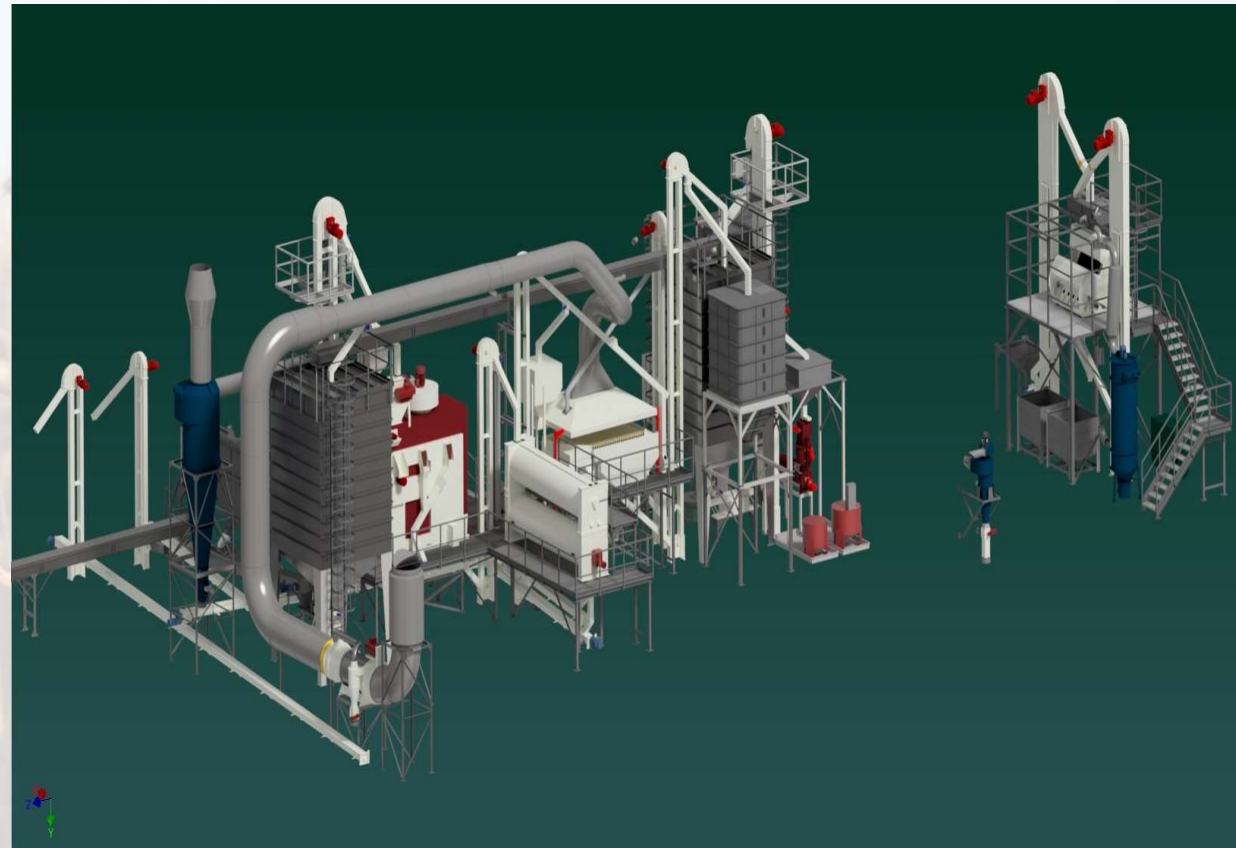

Milyen géppel érhető el az értékesítéshez szükséges tisztaság?

Általánosan a finomtisztító sorral

- Széltisztító - **por, léha**
- Toklászoló - **burok, felületi por**
- Rostagép - **ocsú, túlméret**
- Kefegép - **felületi szennyezők**
- Triőr - **törtszem, túlméret**
- Fajsúlyszeparátor - **szivacsos gombás mag**
- Szín szerinti osztályozó - **elszíneződött mag**

A tisztaság egy relatív mérőszám

A cél a piaci elvárásoknak történő megfeleltetés

- A legtöbb magra található tisztasági szabványi előírás
- Mégis általában a vásárló diktálja le az ő elvárásait, amely viszont visszatükrözi a kereslet-kínálat viszonyát
- Kis volumenben kicsi a piacra jutás esélye
- Meg kell találni a szűkebb vásárlói kört
- Nem kopogtatnak a felvásárlók az ajtón
- Nagyobb az esély egy összefogás esetén

A minőségi előírások vonatkozhatnak

- Az idegen anyagokra
- Sérült, értékcsökkent magokra
- Beltartalmi értékekre
- Gomba, vagy toxin jelenlétére
- Idegen ásványi anyagok, vegyületek előfordulására, szintjére

LABORVIZSGÁLATOK GYÖRBE

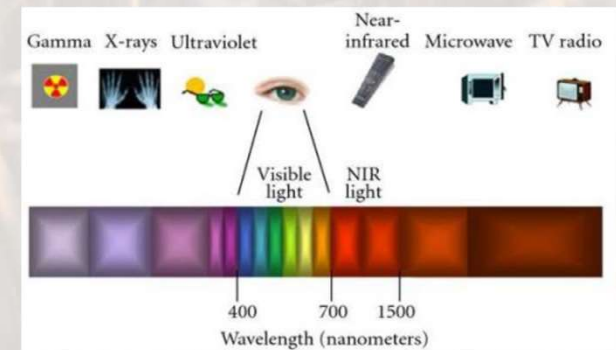
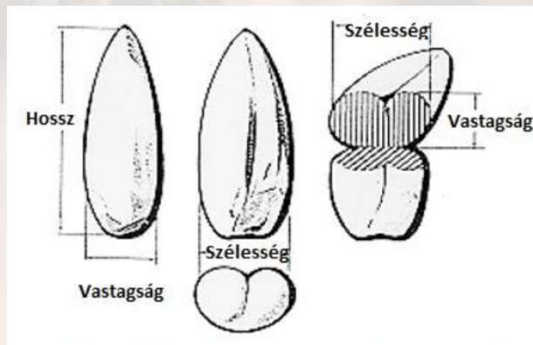

Laborvizsgálatok célzott irányban történnék

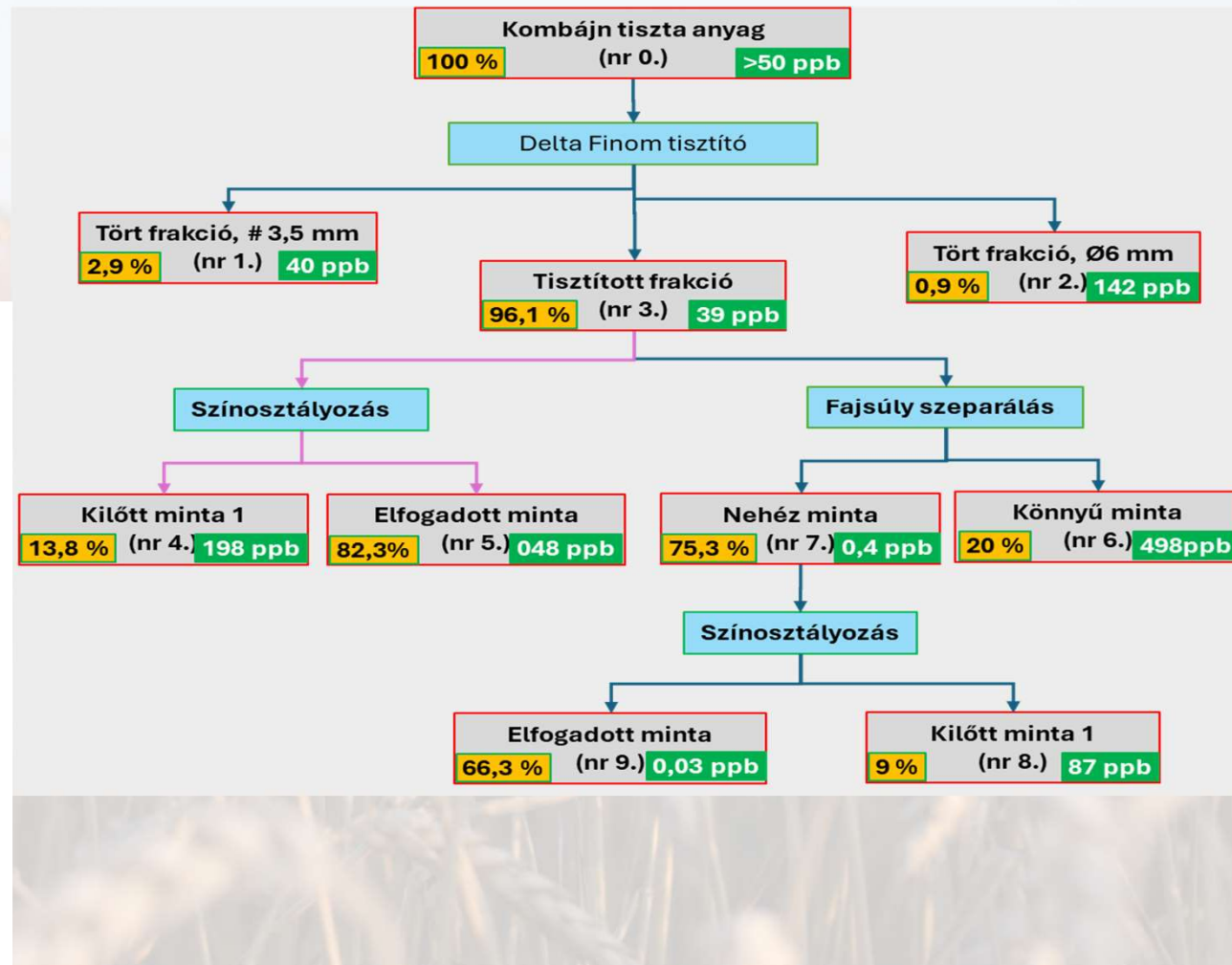

- **Fizikai tulajdonságok vizsgálata !**

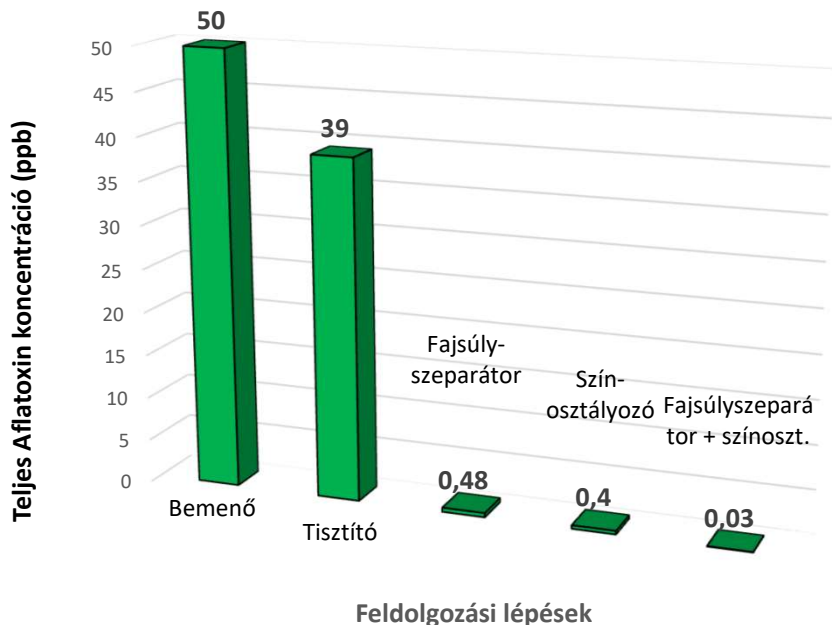
(Pl. hossz, szélesség, vastagság, alak/forma, gördülékenység, fajsúly, szín, stb.)

Mely gép szolgálja gyakorlatban a toxin csökkentési céljainkat ?

Mért toxin koncentráció az egyes feldolgozási lépéseknél

Labortesztek (mák)

Síkróstás finomtisztítógép - magszélesség

Osztályozási cél:

1 doboz MÁK (kb. 5,5 kg)

szélesség szerinti finomtisztítása (Cimbria DELTA 101 tip. Labor síkróstás finomtisztítógépen) - Léha, por-, törmelék-, idegen részek eltávolítása!

Megj.: A teljesítményadatok mindenhol bemenő teljesítményt jelölnek! A teljesítmény erősen szennyezettség függő, az itt megjelölt értékek a kapott mintára ill. ilyen mértékű tisztaságra vonatkoznak.

Bejövő minta

osztályozás:

BEMENŐ ANYAG

Idő: 19:46 min. **5,5520** kg
100%

1.

Ø 1,40mm FÖL
 0,3910 kg
7,04%

2.

0,60 mm ALJ
 0,0460 kg
0,83%

3.

0,60 mm ALJ
 0,1620 kg
2,92%

Tisztítógép beállítások:

(100% = teljes elszívás; 0% = teljes fojtás)

0.) Ventilátor (elszívás fojtás)	50%	pillangószelep
1.) Légsebesség	65	%
2.) Előszél	99	%
3.) Utószél	87	%
4.) Levegőemelő ernyő	1	%
5.) Rázóadagoló	50-65	%
6.) Levegőemelő ventilátor	18	%
7.) Rostarázás	84	%

4.

BF filter (por)
 0,1520 kg
2,74%

5.

Levegőemelő vent.
 1,9780 kg
35,63%

6.

Rostázott végtermék
 2,8230 kg
50,85%

Berostázás és funkció:

FÖL	Felső rosta	Ø 1,40 kör	mm
ALJ	Középső rosta	# 0,60 drótháló	mm
ALJ	Alsó rosta	# 0,60 rés	mm

Labortesztek (lenmag)

Síkröstás finomtisztítógép - magszélesség

Osztályozási cél:

1 kisebb zsák (kb. 16 kg) lenmag

Előtisztított (DE gyommaggal erősen szennyezett) szerinti osztályozása/tisztítása (Cimbria DELTA 101 tip. Labor síkröstás finomtisztítógépen)

Megj.: A teljesítményadatok mindenhol bemenő teljesítményt jelölnek! A teljesítmény erősen szennyezettség függő, az RT megjelölt értékek a kapott mintára ill. ilyen mértékű tisztaságra vonatkoznak. A beállítási értékek csupán irányadók, CHH labor körülmények mellett érvényesek!

Bejövő minta osztályozás:

BEMENŐ ANYAG

16,04 kg
100%

#1,30mm FÖL

3,41 kg
21,26%

Ø2,00mm ALJ

0,01 kg
0,06%

Ø2,30mm ALJ

0,09 kg
0,56%

Tisztítógép beállítások:

0.) Ventilátor (elszívás fajtás)	1/2	pillangószelep
1.) Légsebesség	45	%
2.) Előszél	95	%
3.) Utószél	95	%
4.) Levegőemelő ernyő	0	
5.) Rázóadagoló	52-62	%
6.) Levegőemelő ventilátor	27	%
7.) Rostarázás	82	%

MINIMÁLIS!

Levegőemelő vent.

0,12 kg
0,75%

Rostázott végtermék

12,41 kg
77,37%

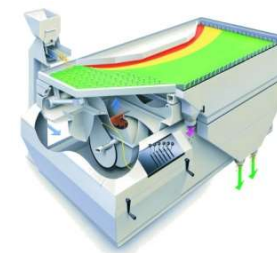
Berostázás és funkció:

FÖL	Felső rosta	#1,30	mm
ALJ	Középső rosta	Ø2,00	mm
ALJ	Alsó rosta	Ø2,30	mm

Mobil filter (por)

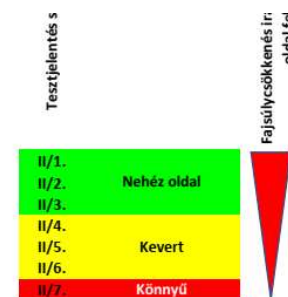
0 kg
0,00%

Labortesztek (csicseriborsó)

Fajsúly szerinti osztályozás

Osztályozási cél:		Finomított CSICSERIBORSÓ minta fajsúly szerinti osztályozása.					
<small>Megj.: A teljesítményadatok mindenhol bemenő teljesítmény jelöléssel. A teljesítmény erősen szennyezettség függő, az itt megjelölt értékek a kapott mintára ill. ilyen mértékű tisztaságra vonatkoznak.</small>							
Minta osztályozás		Feldolgozási adatok (kg, %)			Beállítások		Számolt teljesítmény
Minta	Tömeg (g)	%	Idő (min.)		Poti	Lab GA (kg/h)	csicseriborsó
I/1. BEMENŐ ANYAG	9960	100,00%	03:41	Ventilátor	Poti 90-92%	162	
II/1. NEHÉZ FRAKCIÓ							
II/2. NEHÉZ FRAKCIÓ	7250	82,34%					
II/3. NEHÉZ FRAKCIÓ				Excenteres rázás	Poti 90-96%		
II/4. KEVERT FRAKCIÓ							
II/5. KEVERT FRAKCIÓ	840	9,54%		Vibrációs adagoló	Poti 60-65%		
II/6. KEVERT FRAKCIÓ							
II/7. KÖNNYŰ FRAKCIÓ	715	8,12%		Hosszirányú lejtés	1,2 °		
				Keresztirányú lejtés	4,6 °		
végfrakció leállításakor		1155	11,60% (nem számít a mintába)				

I. **BEMENŐ ANYAG**
9960,00 g
100%

II/1. II/2. II/3.
NEHÉZ FRAKCIÓ (II/1 - II/3)
7250 g
82,34%

II/4. II/5. II/6.
KEVERT FRAKCIÓ (II/4 - II/6)
840 g
9,54%

II/7.
KÖNNYŰ FRAKCIÓ (II/7)
715 g
8,12%

BEMENŐ FAJSÚLY:

768,7 kg/m³

NEHÉZ FAJSÚLY:

780,6 kg/m³

KEVERT FAJSÚLY:

734,3 kg/m³

KÖNNYŰ FAJSÚLY:

697,0 kg/m³

Bemenőhöz viszonyított fajsúly változások (%) →

+ 1,55%

-4,47%

-9,32%

Osztályozási példák – Cimbria fajsúlyszeparátor

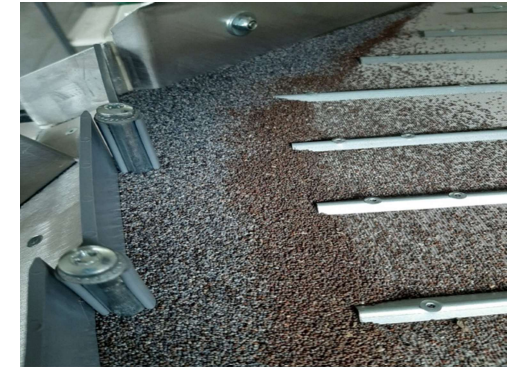
KENDERMAG csírázási teszttel eredmények – LabGA labor fajsúlyszeparátor

I.) 90%   II.) 93,1%   III.) 98,3%   IV.) 93,6%   V.) 84,6%   VI.) 72,6%   VII.) 44,8%

Fajsúly-, és csírákéesség csökkenés iránya

MÁK – Lab GA

Kendermag

Cirok

Szárított csipkebogyó

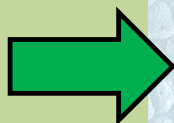

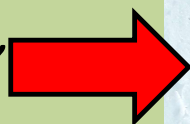
Teszt eredmények (Szarvasi Agrár Zrt.)

BIO KÖLES

Elfogadott jó anyag
(Köles)

Kilótt anyag
(*Datura str.*, *Abutilon*,
Setaria, egyéb sötét
szennyezők)

Teszt eredmények (Szarvasi Agrár Zrt.)

BÜKKÖNY

Elfogadott jó anyag
(Bükköny)

Kilótt anyag

(Tönkölybúza, sárga és törött, sérült szemek)

Teszt eredmények (PRÜGYI MG Zrt.)

ZAB

Elfogadott jó
anyag (Zab)

Kilótt anyag

*(Zöldes zab szemek, bükköny,
borsó, kő, idegen anyagok)*

Teszt eredmények (PRÜGYI MG Zrt.)

Vörös
KÖLES

Kilótt anyag

*(Fehér és barna köles, beteg szemek, repce,
napraforgó, egyéb idegen anyagok)*

Elfogadott jó anyag
(Vörös köles)

Teszt eredmények (PRÜGYI MG Zrt.)

POHÁNKA/HAJDINA

Elfogadott jó anyag

(Pohánka)

Kilótt anyag

*(Hántolt szemek, szármaradvány,
kukorica, kő, föld, egyéb szennyezők)*

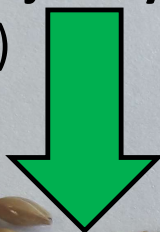

Teszt eredmények (PRÜGYI MG Zrt.)

FÉNYMAG/KANÁRIKÖLES

Elfogadott jó anyag

(Fénymag)

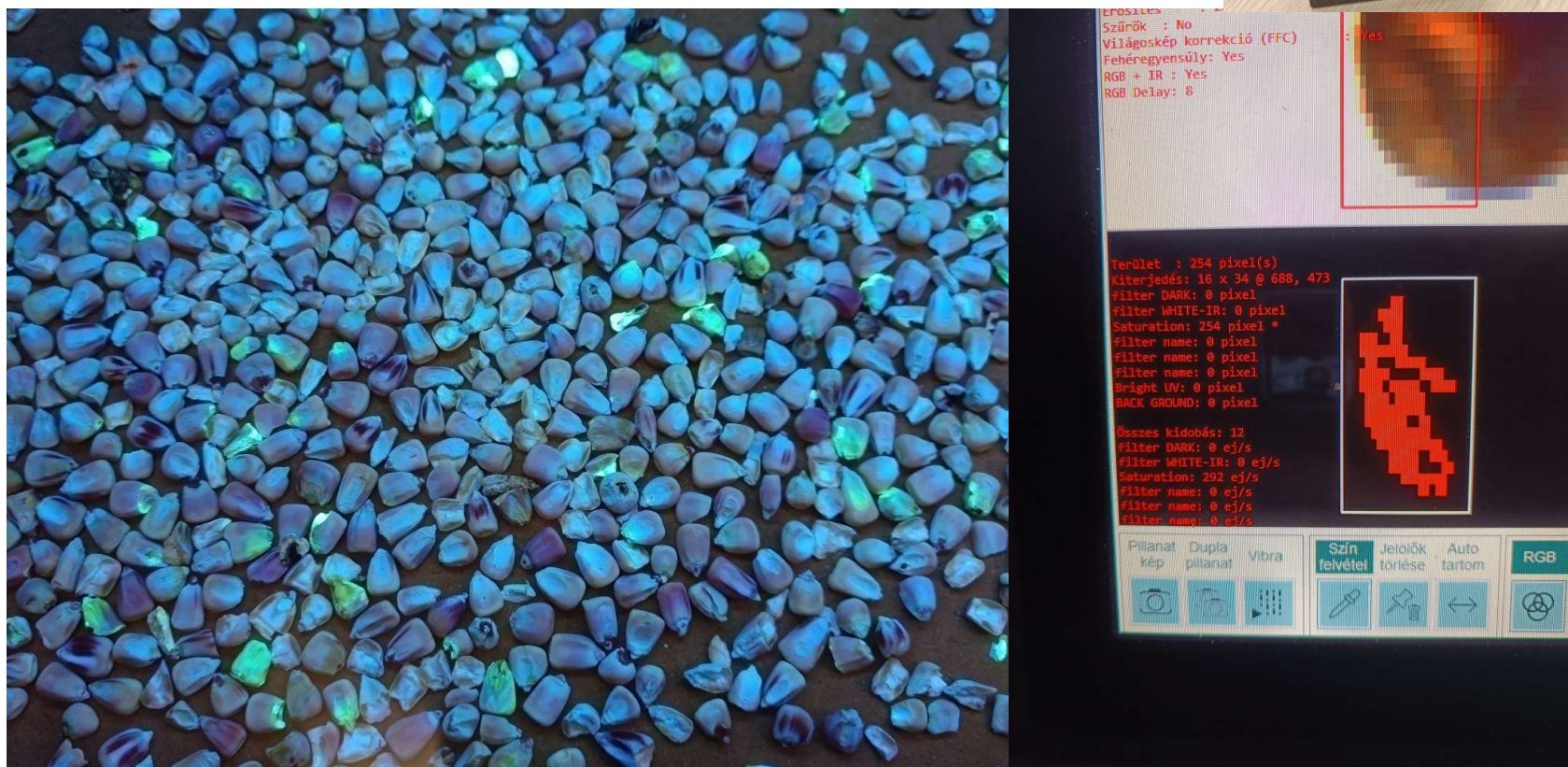
Kilótt anyag

(Sötét szemek, kakaslábfű!, szármaradvány, napraforgó, egyéb szennyezők)

Labortesztek (*kukorica - aflatoxin - UV*)

AGROmashEXPO 2025 Nemzetközi termékfejlesztési különdíj Cimbria SEA IQ.Plus gépcsalád

Összefoglaló gondolatok

- **A föld népességének élelmezésében a gabona marad a hangsúlyos elem**
- **Humán és takarmányozási célra is csak az egészséges magok használhatók fel**
- **Precíziós válogatással a szemveszteség minimálisra csökkenthető**
  - **A szennyezés megelőzése a cél, de kell forgatókönyv a kárelhárításra is**
  - **Meg kell tervezni, hogy hol és milyen növényeket tudunk nyereségesen termelni, hogyan tudjuk azokat kikészíteni**
  - **Számolni kell az éghajlatváltozás által generált szántóföldi növénytermesztési hatásokkal**
- **A biotechnológia térnyerésére számíthatunk a jövőben**

Köszönjük a figyelmet!

Elérhetőség

E-mail

info@chh.hu

Telefonszám

(06 96) 527 357

Honlap

www.chh.hu

Kövessen minket közösségi
média felületeinken, hogy
azonnal értesüljön legfrissebb
híreinkről, extra tartalmainkról!

